

Acélvárosi rocktörténet – Közfoglalkoztatásból hivatásba

Interjú Hímer Bertalan Payával, a Miskolci Kulturális Központ koncert és rendezvényszervezőjével

Hímer Bertalant sokan ismerik Miskolcon, de országosan is, mert évtizedek óta a magyar zenei élet egyik emblemikus vidéki képviselője. Polgári nevén azonban alig szólítja valaki: a köztudatban Payaként, az egykori „Rockinform” újság atyjaként él.

Paya vidéki kamaszként a rock fővárosában – Miskolcon – az Edda hatására ragadott először gitárt és kezdett el komolyabban foglalkozni a zeneszerzéssel, és addig jutott, hogy megalapította Magyarország egyetlen rockújságját, a Rockinformot. Elmondhatja magáról, hogy találkozott az Aerosmith frontemberével, Steven Tylerrel, a legnépszerűbb gitárerosítóket gyártó cég, a Marshall Amplification moguljával, Jim Marshallal és más külföldi hírességekkel, valamint nem utolsó sorban számos zenei és szakmai kitüntetés birtokosa.

Dolgozott újságíróként, rádiós-műsorvezetőként, sőt még a Diósgyőri Gépgyár ügyfélkapcsolati munkatársaként is. Tagja

a Fonogram-díj szakmai jelölő bizottságának, amit a MAHASZ alapított még 1992-ben Arany Zsiráf néven, később, 2004-től Fonogram. 2003-tól szerepel a Who is who kiadványban, Magyarország vezető személyiségeinek életrajzi enciklopédiájában. Ő Paya, aki volt fent is lent is, de a Kulturális Közfoglalkoztatási Programnak köszönhetően végül úgy érzi, célba ért, és a Miskolci Kulturális Központ koncert és rendezvényszervezőjeként találta meg a boldogulását. Sikerekről, elismerésekről, kihívásokról, kudarcokról és egy szakmai karrier kezdetéről beszélgettünk.

Tóth Csaba: *Gondolom, sokan kíváncsiak a beceneved eredetére. Paya. Honnan jött a név, és mihez köthető?*

Paya: A név a középiskolás korszakomhoz fűződik. Miskolcon, az 1. számú, most Baross Gábor Szakközépiskolába jártam, és ott ragadt rám. Lényegében semmi különös nem volt – annyi történt, hogy senki nem tudta az első pár

napban a másik nevét, így a matyó-földi srácok, akiknél ez bevett szokás, Pajának hívtak. Egyébként ők, ott azon a vidéken mindenkit, akit nem ismernek, így szólítanak. Paja. Hé, Paja! Mi van Paja? Nem mellékesen ez a Pál becézése is. Aztán már én is így szólítottam őket, de végül rám ragadt és megtetszett, az y-os írásmódot én találtam ki. Végigkísérte a fiatal éveimet, eggyé vált velem.

T. CS.: *Azt gondolom, hogy jó korszakban nőttél fel és élted a fi-*

Paya gitározik

atalságodat, kicsit irigykedek is rád. Lényegében az Edda Művek legmenőbb éveiben voltál tinédzser, és szerencsédre az akkori próbatermük mellett laktatok – így elsőként hallgathattad az új szerzeményeket, későbbi nagy slágereket, melyek gondolom, nagy hatással voltak akkor rád.

Paya: Valóban nagy benyomást tettek rám. 15 éves voltam, amikor megismerkedtem az „Ős-Edda” tagjaival: az együttes alapítójával, Slamóval (Slamovits István) és Zsöcivel (Zselenc Laci). Ők példaképek voltak nekem, akkoriban kezdtek ismertek lenni. Többek közt az ő hatásukra – meg 1979-ben megláttam Tátrai Tibit gitározni – rákattantam a zenére, a zenélésre és 15-16 évesen ragadtam először gitárt. Eleinte kölcsöngitáron, aztán később már saját hangszeren játszottam. A zenélés mellett nagyon érdekelt minden, ami ehhez az élethez és szakmához kapcsolódik: a koncertek, a szervezés és az ehhez kapcsolódó feladatok, munkafolyamatok, a technika, újságok, könyvek. Hamar beleástam magam a részletekbe, a suliban nagy sikerrel szerepeltem – egyénileg vagy csapatban – zenei kvíz vetélkedőkön.

T. Cs.: *Gondolom, ahogy teltek az évek, megfordult a fejedben, hogy jó lenne egy saját bandát összehozni.*

Paya: Középiskolában voltak próbálkozások, de aztán csak a sulis elvégzése után lett komolyabb zenekarom, de onnan rövid időn belül elvittek katonának. Sok évvel később 1997-ben jutottam el odáig, hogy saját zenémre és elképzeléseimre Spacemakers néven egy progresszív-rock zenekart alapítsak. Felléptünk kétszer a Szigeten, többször a Hegyalja Fesztiválon, és akadtak kisebb műv házas és klubkoncertek is. Szerepeltünk interjúval és a videoklipünkkel különböző televíziókban is, de megélni nem tudtunk belőle. Egy idő után a zenekar „csak” hobbi és szerelem lett, az önmegvalósítás egyik eszköze.

T. Cs.: *Magyarország abban az időszakban egyetlen rock témájú zenei újságjának, a ROCKINFORM-nak voltál a kitalálója, megálmodója, kiadó-főszerkesztője. Honnan jött az ötlet, hogy saját újságot alapíts?*

Paya: 1989-et írunk, amikor megjelent az elő írásom zenei témában, a Déli Hírlapban. Pár hónapra rá már külsőként rendszeresen dolgoztam az Észak-Magyarországnak és a Heti Hírnöknek is. Itt ismerkedtem meg Henzler Istvánnal (Hümérrel), aki sajnos már nincs velünk. Nagyon jó barátok lettünk és egy idő után felvetette, hogy miért nem csinálunk egy saját rock újságot, Miskolcon, a magyar rock fővárosában? Kerestük a lehetőségeket és a mecénásokat az ötleteink megvalósításához. A sok elutasítás mellett aztán nagy nehezen találtunk egy befektetőt, aki látott fantáziát az újságban. 1992 nyarán indult a Rockinform havilapként, országos terjesztéssel. Hamar rájöttünk, hogy talán jobb lenne teljesen a saját lábunkon állni. Így egy év eltelté után, mint az újság alapítója a név tulajdonosa

ROCKINFORM – Tibi, Laca

visszavettem a kiadói jogokat és vállalkozóként kezdtem működtetni a lapot, melynek kiadója és főszerkesztője is voltam egyben, de természetesen cikkeket továbbra is írtam a saját újságomba is. A Rockinform gyakorlatilag az életem fő műve volt, 2011-ig működött – 18 éven át.

T. Cs.: *18 év, az nem kevés. Bizonyára rengeteg sikerélményed, találkozásod, szakmai kihívásod volt ez idő alatt. Mi az, amire ha visszagondolsz, még most is libabőrös leszel?*

Paya: Jól mondod, 18 év alatt rengeteg élmény ért, pozitív is, negatív is, de hármat emelnék ki közülük. Az első, amikor 1993-ban talákoztam egy sajtótájékoztatón az Aerosmith énekesével, Steven Tylerrel. Aztán a második, amikor a számomra legnagyobb gitármagussal, Steve Vaival hozott össze a sors egy személyes interjún, és aláírtam vele az akkori gitáromat. A harmadik pedig, amire szerintem sok-sok zenész-gitáros vágyik: a 90-es évek végén a Marshall gitárerősítő cég alapítója, tulajdonosa, a néhai Jim Marshall személyesen jött le Miskolcra a szer-

Steven Tylerrel

kesztőségünkbe, mert hallott az iteni forgalmazótól – aki rendszeres hirdetőnk volt– az akkor nagyon jó státuszban lévő és olvasott újságunkról. Hirtelen azt sem tudtuk, mit csináljunk. Egy nappal előtte szóltak, hogy Marshall holnap bejönne hozzánk! A boltban vettünk innivalót, tudtuk, hogy szereti a whiskyt, így vettünk egy jó minőségűt, és azzal vártuk. Együtt iszogattunk, természetesen egy interjú is készült, ami után még jót beszélgettünk. Kedves emlék maradt örökre az a pár óra.

Az újság stábjá is rendkívül jó közösség volt, mindig történt velünk valami. Sok vidám történet élünk meg, például Bye Alex is nálunk kezdte a pályafutását! Vele is voltak sztorik, amiken a mai napig jókat mulatunk, ha találkozunk és felelevenítjük.

T. Cs.: *Mi volt az oka a rockmagazin megszűnésének? Hogyan hatott ez a későbbi karrieredre, életedre?*

Paya: 2004 környékén kezdett elterjedni a hanganyagok másolása, internetes letöltése, és a zenei hanghordozók egyre inkább visszaszorultak a piacon. A CD-k eladása évről-évre csökkent. Ez hatással volt a zenei piacra, és vele együtt

mindenre. Világjelenséggel álltunk szemben, és ez sajnos minket sem hagyott érintetlenül, tudniillik az addigi lemezkiadós hirdetéseink nagymértékben visszaestek.

T. Cs.: *A Rockinform megszűnése után is ment tovább az élet, de hogyan? Mi történt ezután?*

Paya: Az eddig kiépített jó kapcsolataim révén kisebb-nagyobb alkalmi megbízásokat kaptam. Dolgoztam rádióban szerkesztő-műsorvezetőként, alkalmanként tévés produkciókban is részt vettem riporterként, rendszeresen bedolgoztam a vidéki műsorajnló és könnyűzenei magazinoknak szabadúszóként. Emellett számtalan zenei tehetségkutatón zsűriztem is az ország különböző pontjain. Tehetségkutatót és fesztivált is szerveztem.

T. Cs.: *Amikor átküldted a fényképeket az interjúhoz válogatásra, észrevettem egy számomra is ismerős, kedves arcot: a fiatal zenekarokat felkaroló Újfalusi Gábort, aki sajnos már nincs velünk. Honnan datálható az ismertség, és milyen volt a viszonyotok?*

Paya: 2008 környékén Paksra is hívtak zsűrizni egy tehetségkutatóra, mint a Rockinform főszerkesztőjét, ott találkoztam először

Újfalusi Gabival, aki zsűrielnök volt. Már első alkalommal nagyon pozitív benyomások voltak mindkét részről, azonnal egy hullámhosszon voltunk, és összehaverkódtunk. Talán mondhatom azt, hogy barátok lettünk. Utána éveken át gyakran zsűriztünk együtt, több helyszínen is. Mindig mondta, hogy egységesíteni és összefogni kellene ezeket a tehetségkutatókat, és valami komolyabbat kihozni belőle, egységes támogatást szerezve.

Pár évvel a halála előtt összehozott egy szövetséget a tehetségkutatók szervezőiből – KÖTEG –, elindultak az egyeztetések, kerestük a lehetséges irányvonalakat, támogatásokat, így alakult ki a HANOSZ-szal közösen az Öröm a Zene tehetségkutató rendszere is. Sokat köszönhetnek neki a fiatal amatőr zenészek, nagy űrt hagyott maga után. Tervezgette, hogy nyugdíjas éveit a fiatal könnyűzenei tehetségek mentorálásának szánja.

A halálakor engem kértek föl a nekrológja megírására a Music Média magazinba, pár hónappal később többek között az én javaslatomra is született meg az Újfalusi Gábor Díj, amit az „Öröm a zene!” tehetségkutató program keretében adományoznak kiemelkedő fiatal tehetségeknek. Ez azóta is fut...

Újfalusi Gáborral

T. Cs.: *Azért tartottam fontosnak, a Gáborral való kapcsolatot, mert ha jól tudom Ő segített neked, a jó barátsággra való tekintettel 2013-ban kilábalni az alkalmi munka világából. Hogyan?*

Paya: 2013-ban még voltak ugyan beugrós munkák, de egyre jobban apadtak ezek a lehetőségek, a vállalkozásomat is megszüntettem már ezen okból, és nagyon kellett már valami lehetőség... Pestre is hívtak, mentem volna, de valahogy soha nem jutott el odáig a dolog hogy „elhagyjam a várost”, és mindazt, amit Miskolc adhatott. Sok „lehet, hogy” lehetőség volt, de nem konkretizálódtak. Szóval maradtam. Újfalusi Gabi ahol tudott, próbált segíteni, ő hívta fel a figyelmemet arra a lehetőségre, amit a Nemzeti Művelődési Intézet által akkor első alkalommal indított Kulturális Közfoglalkoztatási Programjához való csatlakozás jelentett. Tisztában voltam vele, hogy közmunka, mint ahogy azzal is, hogy nem leszek belőle milliomos, de akkor valami kellett helyben. Így kerültem először 2013-ban a miskolci Gárdonyi Művelődési Házba, ahol kezdetben teremrendezést és egyéb technikai munkákat, rendezvényfelügyeletet végeztem, majd promóciós feladatokat is kaptam.

Kollégákkal az Ifiben

T. Cs.: *Ha jól tudom, a program fél év múlva véget ért, de szerencsére volt folytatása; innen hova vezetett az utad?*

Paya: Nagyon tetszett a művházazat légköre. Az állandó pörgés, szervezés, változó feladatok és újabbnál újabb koncertek, kihívások izgalmasak voltak. Nem mellesleg kapcsolatépítés szempontjából sem volt utolsó, meg ugye zenei vonalon én is elég jó kapcsolatokat ápoltam, ezt is tudtuk használni. A következő Kulturális Közfoglalkoztatási Programban egy másik helyen, a Vörösmarty Vasutasok Művelődési Házában voltam, ahova már hívtak, hogy dolgozzak ott. Itt már sokkal több lehetőséget kaphattam, és szakmai feladatokkal is megbíztak. Írtam NKA pályázatokat (Cseh Tamás Program), szerveztem gyerekeknek zenei ismeretterjesztő sorozatot jazz és népzene témában. Illetve szerveztem önállóan koncerteket: Török Ádám és a Mini fellépése annyira jól sikerült, hogy híre ment az addig kongó nagyterembe szervezett bulinak. Ferenczi György és a Rackajam is koncertet adott a művházban, de miskolci csapatoknak is szerveztem koncerteket. Majd vége lett ennek a programnak is.

T. Cs.: *Elérkezett 2015, és mivel már annyit bizonyítottál kisebb művelődési intézményekben,*

Tátrai Tibusszal

a Miskolci Kulturális Központban folytattad a III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program kereteiben. Az intézmény a város legnagyobb és legkomplexebb kulturális egysége tíz telephellyel, közte a Diósgyőri várral, s rengeteg lehetőséggel. Igazi Kánaán a szakma szerelmeseinek.

Paya: Igen, így is lett. Tánczos Tamás, az Ifiház intézményvezetője sokat hallott az eddigi tevékenységeimről, a várba vittem is egy rendezvényt, vele tárgyaltam a részletekről, és persze mondtam, ha tud valami lehetőséget, szívesen dolgoznék velük. Ők is szerették volna, ha oda megyek, de ki kellett várni az alkalmat. Amikor ott kezdtem el dolgozni, már meglévő, nyert pályázat futott éppen hat koncerttel, amikbe belecsöppentem, de vettem az akadályokat. Ám az igazi nagy „beugró”, a Kultúrházak Éjjel Nappal zenei programjának, koncertjének megszervezése volt. Nagyon élveztem, teljesen ki tudtam bontakozni. Éreztem, hogy na, ez az, ami nekem való! A rendezvényre miskolci zenekarokból álló estet szerveztem, aminek komoly sikere és jó visszhangja lett. Ennek sikerén felbuzdulva a nagy gitárvirtuóz, Tátrai Tibor (Tibusz)

Paya a díjátadón Budapesten

volt a következő szervezés, ő a Jazztelen formációval lépett föl az Ifiházban, teltház előtt. Csak hozzáteszem, hogy a turnéjuk leglátogatottabb bulija volt ez a miskolci. Emellett még sok koncertet szerveztem önállóan, és persze segítettem a marketing feladatokkal is, ugyanis az MKK-nál sajtózási feladatokat is ellátok.

T. Cs.: *Egészen 2017-ig dolgoztál a Kulturális Közfoglalkoztatási Programban.*

Paya: Ekkorra már egy összetartó, kiforrott szakmai csapat részese lehettem, akik befogadtak és elfogadtak. Akadtak felkérések, de én maradni akartam, s folytatni, amit elkezdtem. Az Ifiház régi szocreál épület, de mégis van benne valami fiatalos, lendületes, valami, amitől jó feelinged van, ha betérsz. Visszatérve a kérdésre: ez az év és a következő még mozgalmasabb volt, mert az ifiházas teltház koncertek eredményeként egy másik telephely, az Ady Művelődési Ház kulturális életét is fel kellett ráznom. Ezt a misziómnak tekintettem. Olyan kon-

certeket, rendezvényeket hozni, ami a diósgyőri városrészben és a környéken élőknek – és a más városrészekből érkező vendégeknek – valami pluszt ad. Elsőre egy DJABE és Steve Hackett közös koncertet szerveztem, ami a zenei stílusából adódóan nem igazán nagyközönségnek szól, inkább a vájtfülűeknek. Aztán jött a nagy durranás, amit még én sem hittem el. Miskolciként, lokálpatriótaként gondoltam egy nagyot és a régi szép idők emlékére összehoztam egy koncertet, ahol kilenc egykori Edda tag lépett föl! A bakancsos Eddából Barta Alfonz hazajött Amerikából, erre építettük az eseményt. Na, hát ez akkora siker lett, hogy az Adyban, ami 600 férőhelyes, ki kellett írni, hogy minden jegy elkel. Életem talán legmeghatóbb élménye, de ugyanakkor legnagyobb szervezői kihívása is volt: ráadásul ez a produkció ment tovább Budapestre! Csak két ilyen koncert volt, a pestiről idén jelent meg DVD-CD kiadvány.

Egyébként a közfoglalkoztatáshoz tartozóan egy helyi rádióban kulturális programajánló műsort is készítettem, majd ebből adódóan – ha már „rádiós hangja” van az embernek – különböző rendezvényeink konferálásával is megbíztak. Látták, hogy színpadon is megál-

lom a helyem, így családi napokon, városi és egyéb rendezvényeken konferáltam, de kiállítás is nyitottam már meg. A következő, pályázati évadunkra egy 11 koncertes rendezvénysorozattal nyertünk támogatást. Itt is igyekeztem különlegességeket válogatni, 21 év után újra Miskolcon láthatta a közönség a Vágtázó Halottkémeket, ami örületes siker lett. Sokan már rég elfelejtették ezt a zenekart, de valahogy éreztem, hogy ennyi év után bejöhet – és bejött, miként a Dinamit, a Hobo, és a Deák Bill koncertek is mind teltházzal futottak. De először hoztam Miskolcra a Random Trip formációt, Tátraival, Senával, McKemonnal, ami szintén sikeres volt. Ekkorra már szinte teljes értékű kolléga voltam, cikket is írtam a rendezvényekhez kapcsolódva, a sajtókapcsolataim révén sokat segítettem a rendezvények népszerűsítésében. Szóval a koncertszervezés a munkám egyik része, de segítettem és segíték a kollégáknak is, ahol csak tudok. Pályázatírásban is részt szoktam venni, az NKA Cseh Tamás Program jóvoltából volt lehetőségünk feléleszteni régi miskolci koncerthelyszíneket, például a Gárdonyi parkot. Oda egyébként most tavasszal kaptuk meg a „Pop-történeti emlékpont” táblát, lényegében kitüntetésként.

A Belmondo frontemberével, Czutor Zoltánnal

Paya konferál

T. Cs.: 2018. június végével azonban lezárult a Kulturális Közfoglalkoztatási Program, és a közművelődésben nem is folytatódik tovább. Volt „B” terved?

Paya: Nos, azt gondoltam, hogy ennyi idő alatt bebizonyítottam, hogy nekem helyem van ebben a csapatban. Szakmailag olyan dolgokat végeztem, melyek megalapozták, hogy főállásúként maradhasak az MKK-nál. Már 2017 őszén elkezdtem kérdegetni a vezetőséget, hogy esetleg van-e tervük velem, de a közvetlen feletteseimtől nem jött válasz. A közfoglalkoztatási program végének közeledtével hirtelen ötletből kiraktam a közösségi oldalamba, hogy munkát keresek, felsoroltam a referenciáimat is. Másnap hívatott az ügyvezető, és kérdezte, miért keresek új állást. Ott helyben lezajlott az állásinterjú – minden részletben megegyeztünk novemberben, majd márciustól kezdhettem főállásúként. Gyakorlatilag ugyanott ülök az asztalnál, ugyanazt csinálom, mint előtte közmunkában. Nagy öröm és megkönnyebbülés volt számomra, hogy így zárult ez a történet. Alkalma-

zotként dolgozhatok, persze több bérért, ami nem mellékes! Emellett másodállásban kiváltottam a vállalkozóit ismét, hogy más irányú – főleg újságírói, rádiós – munkáimról számlázni tudjak.

T. Cs.: Most, hogy már főállású munkatárs lettél, van-e esetleg konkrét elképzelésed a jövőt illetően? Gondolom, jól érzed magad, hiszen az egész interjú alatt végig jókedvűen, mosolyogva, élménnyel gazdagon meséltél az elmúlt 5 évről.

Paya: Szerencsésnek érzem magam, mert az életem során mindig azt csinálhattam, amit szeretek, és ami érdekelt, még a „közfogiban” is! Az MKK komoly strukturális háttérrel biztosít a munkámhoz, megvan minden, amire építhetek. Persze vannak terveim... Mivel az

újságíró végzettségem csak részben passzol ehhez a szakmához, ezért még az is lehet, hogy egy szakirányú végzettséget adó tanfolyamot is elvégzek. Szeretnék még sok-sok koncertet, rendezvényt szervezni, mivel egészen elképesztő visszajelzések vannak a közönség részéről, egy-egy koncerten a visszatérő vendégek közül többen hálálkodnak, megköszönik a szervezést. Egészen elérzékenyültem, amikor a most nyári „Zártosztály – bakancsos Edda tagok” koncerten ajándékokat is kaptam a közönség néhány tagjától! Lekvárt, házi pálinkát és bakelit lemezeket! Jó látni és átélni, ahogy mosolyt csalog az emberek arcára. Keveseknek adatik meg ilyen direkt visszajelzés a munkájában – úgy érzem, végre a helyemen vagyok.

HÍMER BERTALAN (1964, Miskolc) végzettségét tekintve gépjármű-technikus, újságíró, szerkesztő-riporter. Dolgozott a Diósgyőri Gépgyárban mint ügyfélszolgálati menedzser, újságíróként több napi és hetilapnál. 1992–2011 között Magyarország legsikeresebb rockzenei magazinjának, a Rockinformnak alapítója, tulajdonosa, főszerkesztője. Tagja a Magyar Hanglemezkiadók Országos Szövetsége Fonogram Díj jelölő bizottságának. 2003-ban Marshall díjban, 2014-ben az év újságírója kategóriában Öröm a Zene díjban részesült. 2013-tól mint kulturális közfoglalkoztatott dolgozott több miskolci közművelődési intézményben, 2018-tól főállású rendezvény szervező a Miskolci Kulturális Központban.

TÓTH CSABA (1983, Miskolc) tanulmányait a Nyíregyházi Főiskola történelem-művelődésszervező szakán, PR-kommunikáció és andragógia szakirányon végezte, 2005-ben diplomázott. 2008-ban a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karán MA diplomát szerzett. 2016-ban kulturális szakértő végzettséget szerzett. 2005-től dolgozik a közművelődésben. 2015-től 2017-ig a Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Irodájának vezetője. 2018 nyaratól közel másfél év külföldi tartózkodás után ismét irodavezetői pozícióban látja el feladatait.